

РЕШЕНИЕ

№ 2158

гр. Пловдив, 12.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ, ХХІ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на единадесети май през две хиляди двадесет и втора
година в следния състав:

Председател: Михаела Св. Боева

при участието на секретаря Малина Н. Петрова
като разгледа докладваното от Михаела Св. Боева Гражданско дело №
20215330105289 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Съдът е сезиран с искова молба на „Профи кредит България“ ЕООД, ЕИК 175074752 против К. И. М., ЕГН *****, с която са предявени обективно съединени установителни иски с правна квалификация по чл. 422, ал.1, вр. с чл. 415, ал.1 ГПК, вр. с чл. 79, ал.1, пр.1 ЗЗД, вр. с чл. 4, чл. 7, чл. 19 и сл. ЗПК /отм./, вр. с чл. 86 ЗЗД.

Ищецът твърди, че между страните бил сключен договор за потребителски кредит от *** с отпусната сума от 2980 лева, платима ведно с договорна лихва и краен падеж 03.01.2010 г. Била погасена сумата от 1615 лева.

Ищецът се снабдил със заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК № 5470/18.12.2020 г. по ч.гр.д. № 16860/20 г. за неплатените суми от: **2342,32 лева** – главница; **848,68 лева** – договорна лихва за периода 03.02.2009 г. – 03.01.2010 г.; **802,56 лева** – обезщетение за забава за периода 04.08.2008 г. – 03.01.2010 г. ; **947,10 лева** – обезщетение за забава за периода 03.01.2010 г. – 14.12.2020 г., ведно със **законната лихва** върху главницата от постъпване на заявлението в съда – 15.12.2020 г. до окончателното погасяване, срещу която в срок постъпило възражение за недължимост, при което възникнал правен интерес от предявяване на настоящите иски в срока по чл. 415, ал. 1 ГПК. Моли за уважаването им. Претендира разносните в двете производства.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е подал отговор, с който оспорва исковите.

Оспорва представените документи, като твърди да не помни да е подписвал такива. Кандидатствал за заем от ищеца през 2008 г., който му трябвал за закупуване на пералня и телевизор, като подписал формуляр. Не помни да е подписвал договор, т.к. един ден му се обадили по телефона и му казали, че е одобрен, а той очаквал да подпишат договор. След проведен разговор, му било съобщено, че били преведени пари по сметката му. Сега разбрал, че ГПР е в размер на 83,99%, нещо, което не бил прочел никъде, нито някой му разяснил. Твърди да е платил заема преди 10 г.

Поддържа договора да е нищожен на осн. чл. 26 ЗЗД, поради нарушения на ЗПК /отм./ - не бил уведомен за условията по него, нито му било предоставено заверено копие от същия и ОУ; не били спазени изискванията на чл. 4, чл. 5, чл. 24 ЗПК; бил поставен в неблагоприятно положение спрямо търговеца, като била нарушена и разп. на чл. 143 ЗЗП; представеният договор бил неразбираем, нямало посочена парична единица на стойностите в него, при което била нарушена разп. на чл. 7, ал. 4 ЗПК; не му били предоставени договор и ОУ, като наличните по делото били с дребен и нечетим текст; нарушен бил и чл. 7, т.6 ЗПК, като посоченият ГПР /ако се приемело да е наличен/ бил неясен и завишен; имало нарушение и на чл. 13 ЗПК, т.к. клаузите на договора били неясно и двусмислено формулирани; по делото нямало представен погасителен план. Договорът бил недействителен, съгл. чл. 14 ЗПК /отм./. Релевира възражение за изтекла погасителна давност. Моли за отхвърляне на исквете. Претендира разноски.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и по реда на чл. 235, ал. 2, вр. с чл. 12 ГПК, обсъди възраженията, доводите и исканията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По допустимостта:

Видно от приложеното ч. гр. д., вземанията по настоящото производство съответстват на тези по заповедта за изпълнение. Възражението за недължимост е постъпило в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК, а исквете, по които е образуван настоящият процес, са предявени в месечния срок по чл. 415 ГПК. Същите са допустими и подлежат на разглеждане по същество.

По същество:

С посочения договор е предоставена сума в размер на 2980 лева. Няма посочен годишен лихвен процент, а годишният процент на разходите /ГПР/ е 83,99 %. Ответникът се е задължил да върне сумата на 18 месечни погасителни вноски, с договорено възнаграждение при револвинг – 1250 лева.

Относно действителността на договора:

Всеки съд е длъжен да констатира и отстрани всяко нарушение на императивни материалноправни норми, които регулират правния спор. Правовата държава провежда принципа на законността /чл. 4 КРБ/. За това чл. 5 ГПК задава като основен принцип на гражданския процес и задължава съда при решаването на делата да осигури точното прилагане на закона. Общественият интерес от осигуряване на точното прилагане на императивните правни норми, които регулират правния спор, преодолява диспозитивното начало /чл. 6 ГПК/.

Съдът не само може, но е и длъжен да провери действителността на договора и на ненаведени от страните основания в следните хипотези:

1/ при нарушение на добрите нрави - т. 3 от ТР № 1/15.06.2010 г. на ОСТК на ВКС, Решение № 229/21.01.2013 г. по т.д. № 1050/2011 г. на II т.о. на ВКС; Решение № 252 от 21.03.2018 г. по т.д. № 951/2017 г. на ВКС, II т.о.; Решение № 247 от 11.01.2011 г. по т.д. № 115/2010 г. на ВКС, ТК, II т.о.; Решение № 125 от 10.10.2018 г. по гр. д. № 4497/2017 г. на ВКС, III г.о.

2/ при неравноправни клаузи във вреда на потребителя – Решение № 23 от 07.07.2016 г. по т. д. 3686/2014 г. на ВКС, I т.о.; Решение № 188 от 15.12.2017 г. по т. д. № 2613/2016 г. на ВКС, II т.о.; Решение № 142 от 01.08.2018 г. по т. д. № 1739/2017 г. на ВКС, II т.о.

3/ при нарушаване на императивни правни норми, които водят до накърняване на установения в страната правов ред, при положение, че за установяване на нищожността не се изисква събиране на доказателства - Решение № 204 от 05.10.2018 г. по гр.д. № 3342/2017 г. на ВКС, IV г.о.; Решение № 198/ 10.08.2015 г. по гр.д.№ 5252/ 2014 г., ВКС, IV г.о; Решение № 384 от 2.11.2011 г. по гр. д. № 1450/2010 г., ВКС, I г. о.

Затова, следва да се извърши проверка дали ли е основание за нищожност на договора, за които съдът, дори и без възражение по предявените искове, следи служебно.

Съгласно чл. 14 ЗПК /отм. – приложим/, когато не са спазени изискванията на чл. 6, чл.7, т.4 – 14, чл.8, ал. 1, чл.9, ал. 1 и чл. 10, договорът за потребителски кредит е недействителен.

Липсата на всяко едно от тези императивни изисквания води до изначална недействителност, тъй като същите са изискуеми при самото му сключване. Тя е по - особена по вид с оглед на последиците, визирани в чл. 14, ал. 2 ЗПК /отм./, а именно – че, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, отговорността на заемателя не отпада изцяло, но той дължи връщане само на **чистата стойност** на кредита, а не и на лихвата и други разходи.

Съдът приема, че в случая не са спазени изискванията на:

чл. 6, ал. 2, пр. 2 ЗПК/отм./, създаваща задължение за предоставяне на потребителя на копие от договора, каквото не се установява да е било предоставено, въпреки изричните му възражения; както и изискванията на чл. 7, т.7-11. Няма посочване на размер, брой, периодичност и дати на погасителни вноски, при което за потребителя остава неясен размерът на дължимите плащания и по какъв начин конкретно е формирана месечната вноска от 278 лева – какви компоненти се включват в нея, при положение, че освен договорна лихва е уговорено плащане и на възнаграждение за револвинг. Погасителен план липсва. Не са посочени и елементите

на общата стойност на кредита, които не са включени при изчисляване на ГПР.

Предвид изложеното и нарушения на тези императивни изисквания, съдът приема, че твърденият договор за потребителски кредит е недействителен. Поради това и съобразно чл. 14, ал. 2 ЗПК /отм./ потребителят дължи връщане само на чистата по кредита, като платените суми следва да бъдат отнесени за погасяване на главницата. От заключението на ССЕ се установява, че по договора за извършени плащания от общо 1615 лева. С тях е погасена само част от главницата /2980 лева/, при което дължимата за връщане би била само сумата от 1365 лева. Останалите искове следва да бъде отхвърлени като неоснователни – сумите не са дължими от потребителя, съгл. чл. 14, ал. 2 ЗПК /отм./.

Искът за неплатена главница също следва да бъде отхвърлен, т.к. вземането е погасено по давност, в която връзка е основателно своевременно въведеното възражение от ответника.

Приложим е общият петгодишен давностен срок по чл. 110 ЗЗД, който тече от крайния падеж - 03.01.2010 г. и до постъпване на заявлението в съда на 15.12.2020 г. /от когато искът се счита предявен, съгласно фикцията на чл. 422 ГПК и давността - прекъсната на осн. чл. 116, б."б" ЗЗД/, е изтекъл. Въпреки изричните указания до ищеца по чл. 146, ал. 2 ГПК, не са ангажирани доказателства за спиране/прекъсване на давностния срок.

По отговорността за разноски:

С оглед изхода на спора при настоящото му разглеждане, разноски се дължат на ответника. Направено е искане, представен списък по чл. 80 ГПК и ДПЗС, в който е уговорено защитата да бъде осъществена безплатно, съгл. чл. 38 ЗАДв. Съгласно ал. 2, в случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение. Този размер, съобразно чл. 7, ал.2, т.2, вр. с ал. 9 НМРАВ, възлиза на минимума от 675,85 лева, който ще се присъди лично на пълномощника.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „Профи кредит България“ ЕООД, ЕИК 175074752 против К. И. М., ЕГН ***** установителни искове за признаване дължимостта на сумите от: 2342,32 лева – главница по договор за потребителски кредит от ***; 848,68 лева – договорна лихва за периода 03.02.2009 г. – 03.01.2010 г.; 802,56 лева – обезщетение за забава за периода 04.08.2008 г. – 03.01.2010 г. ; 947,10 лева – обезщетение за забава за периода 03.01.2010 г. – 14.12.2020 г., ведно със законната лихва върху главницата от постъпване на заявлението в съда – 15.12.2020 г. до

окончателното погасяване, за които суми е издадена Заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК № 5470/18.12.2020 г. по ч.гр.д. № 16860/20 г. на ПРС.

ОСЪЖДА „Профи кредит България“ ЕООД, ЕИК 175074752, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ”България” № 49, бл.53Е, вх.В, на основание чл. 38, ал.2 ЗАдв. да плати на адвокат Р.С., с адрес: *** сумата от **675,85 лева** /шестстотин седемдесет и пет лева и осемдесет и пет стотинки/ - адвокатско възнаграждение за процесуално представителство на ответника К. И. М. в производството по настоящото дело.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд- Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Пловдив: _____/п/ _____